

 Nikada se nisam uvjerio u iskrenu gostoprimljivost i tako jako duhovno bratstvo kao sto ga praktikuju ljudi svih boja kože i svih rasa u ovom svetom gradu, domovini Ibrahima, Muhammeda s.a.v.s. i svih drugih poslanika spomenutih u Kur'ānu. Pocascen sam posjetom svetog grada Mekke. Napravio sam sedam krugova oko Kabe sa vodicem koji se zvao Muhammed. Pio sam vodu sa Zemzem izvora. Sedam puta sam trcao izmedju brezuljaka Safe i Merve. Klanjao sam na Mini i na brdu Arefat.

 Bilo je na desetine hiljada hadzija iz svih krajeva Svijeta. Bilo ih je raznih boja kože, od plavookih bijelaca plave kose do crnih Afrikanaca. I svi smo ucestvovali u istim obredima, pokazali duhovnu jednakost i bratstvo, za koje mislim, shodno mojim iskustvima, da u Americi nikada medju bijelcima i crncima necu vidjeti.

 Amerika mora islam razumjeti, jer to je jedina vjera koja rjesava problem rase.
 Tokom svog putovanja kroz muslimanski svijet sretao sam ljude, sa njima pricao, pa cak sa njima i jeo, a isti ti ljudi bi u Americi bili posmatrani kao bijelci, medjutim, ovim ljudima je islam iz njihovih misli uklonio razmisljanja o perfektnim osobinama bijelaca. Nikada prije ovoga nisam dozivio iskrenost, kao ni iskreno bratstvo koje se neovisno o boji kože ovdje praktikovalo.

 Vjerovatno cete biti iznenadjeni ovim rijecima koje vam upucujem. Medjutim, ono sto sam na ovom hodocascu dozivio i vidio, presudno je uticalo na promjenu mnogih mojih misljenja koja sam prije zastupao kao i odbacivanje mnogih prijasnjih zakljucaka. To mi i nije bilo tako tesko. Uprkos mom cvrstom ubjedjenju, uvijek sam bio covjek koji se suocava sa cinjenicama i prihvata zivotnu realnost kao novo iskustvo i novo znanje.

 Tokom mojih posljednjih 11 dana u ovom muslimankom Svijetu jeo sam sa iste table, pio iz iste case i spavao na istom tepihu kao i moji muslimanski saputnici cije su oci bile plave nad plavim, cija je kosa bila plava nad plavom i cije su koze bile bijele nad bijelom. U rijecima i djelima muslimana bijelaca osjetio sam jednaku iskrenost kao kod tamnopusih muslimana iz Nigerije, Sudana i Gane.

 Uistinu smo svi bili isti, jer je vjera u jednog Boga iz njihovih misli, ponasanja i stavova uklonila ono "bijelac".
 Iz toga sam mogao zakljuciti da kada bi "bijelacka" Amerika prihvatila vjeru u jednoga Boga, onda bi prihvatila i realitet svakog pojedinca i kanila se podjele i nanosenja stete ljudima zbog njihove boje kože.

 Svaki sat u ovoj svetoj zemlji pomaze mi da dobijem sve religiozniji pogled na zbivanja medju bijelcima i crncima u Americi. Ne moze se americki crnac kriviti za rasisticko neprijateljstvo, jer on samo reaguje na cetiri stotine godina dug svjesni rasizam americkih bijelaca. S tim da rasizam vodi Ameriku ka putu samounistenja, smatram, shodno mojim iskustvima koja imam sa americkim bijelcima, da ce mladje generacije koje poadjaju vise skole i univerzitate pročitati natpise (poruke) na zidovima i da ce se mnogi od njih okrenuti pravom putu, vjeri Islamu, a to je jedini put koji Ameriku moze spasiti od katastrofe rasisma.

 Nikada me nisu ovako postovali. Nikada se do sada nisam osjecao ovako skromno i dostojanstveno. Ko bi rekao da se ovakva blagodat moze desiti jednom americkom crncu?! Prije par noci mi je jedan diplomata UN-a, inace ambasador i prijatelj Kralja, koji bi u Americi bio odlikovan titulom bijelca, ustupio svoju sobu u hotelu, svoj krevet. Nikada nisam ni sanjao da bi mi se nekada mogla

ukazati ovakva počast, počast koja bi u Americi bila ukazana samo kralju, ali nikako crncu.

 Sva zahvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova.

 El-Hajj Malik El-Shabazz □ Malcolm X

 Napomena: Ovo je dio pisma kojeg je napisao svojoj porodici tokom hadža u aprilu 1964. godine.

 Prevela Umm Sulejman